DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas CANal 7790
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL. XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Penktadienis, Rugsėjis-Sept. 15 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 217

AIŠKĖJA MASKVOS NUSISTATYMAS

"PRAVDA" PATARIA VADUOTI LENKIJOS TAUTINES MAŽUMAS

Iš jų sudaryti Ukrainos ir Gudijos atskiras respublikas

LONDONAS, rugs. 14. — Pagaliau pradeda aiškėt sov. Rusijos nusistatymas Lenkijos žvilgiu. Dienraštis "Pravda" reikalauja lenkų valdomos Gudijos ir Ukrainos dalis pakeisti respublikomis.

Matyt, šis reikalavimas paremtas nacių su bolševikais sutarimu, kaip Lenkija turi būti skaldoma ir kurios dalys kam turi tekti.

VOKIEČIAI APIE SAVO LAIMĖJIMUS RADOMO FRONTE; DAUG GROBIO

BERLYNAS, rugs. 14. — Vokiečiai pakartoja, kad Varšuva apsuptas ir tenai uždaryta lenkų kariuomenė yra žlugusi.

Radomo fronte po kruvinų kautynių lenkai sutriuškinti, pareiškiama Berlyne. Tenai nelaisvėn paimta apie 60,000 lenkų kareivių. Tarp nelaisvių yra generolų. Vokiečiams kliuvo 143 patrankos ir 38 šarvuoti autovežimiai.

Galicijos miestas Lvovas liepsnose ir vokiečių apsupamas.

Viena vokiečių gausi koliumna veržiasi Brest Litovsko link. Gardino šone lenkai atmušti.

Vakarų fronte, anot vokiečių, prancūzai neatsilaiko prieš vokiečių sunkiąją artileriją ir požeminės minos retina prancūzų eiles.

J. A. Valstybės įspėja kariaujančias puses skaitytis su Amerikos neutralybe

WASHINGTON, rugs. 14. — Valstybės sekretorius Hull išleido formalų pareiškimą ryšium su karu.

Jis įspėja kariaujančias valstybes, kad jos skaitytųsi su Amerikos neutralybe, kuri paremta tarptautiniais įstatymais. Kariaujančios pusės neturėtų kliudyti Amerikos laivams laisvo plaukojimo tarptautiniais vandenimis.

Sako, J. A. Valstybės neišsižada savo teisių ir jei jos bus neigiamos, bus imamasi atitinkamų priemonių prieš tų teisių laužytojus.

LUXEMBURGIJOS PASIENIAI NUŠVIEČIAMI

BRIUSELIS, rugs. 14. — Luxemburgijos vyriausybė paragino savo pasienių gyventojus, kad jie naktimis palaikytų šviesas. Tas reikalinga kariaujančių šalių lakūnų žiniai neperžengti neutralumo.

GDYNĖS ĮGULA PASIDAVĖ

DANCIGAS, rugs. 14. — Lenkų uosto Gdynės įgula visą laiką sekmingai kovojusi prieš vokiečių apgulimą, šiandien rytą pagaliau pasidavė vokiečiams, negalėdama ilgiau gintis.

SOVIETAI NUTVĖRĖ KETURIS LENKŲ BOMBONEŠIUS

MASKVA, rugs. 14. — Sovietų oficiali žinių agentūra Tass praneša, kad paskutinėmis dienomis lenkų bombonešiai pradėjo skraidyti sovietų teritoriją padangėmis.

Vakar sovietų lakūnai privertė keturis lenkų lėktuvus nusileisti sovietų teritorijoje. Trys nusileido bolševikų valdomoj Gudijoj, o vienas — Ukrainoj.

Lėktuvai ir keliolika jų įgulos vyrų sulaikyta.

SAUGOSIS ŽUDYTI MOTERIS IR VAIKUS

LONDONAS, rugs. 14. — Ministras pirmininkas Chamberlainas parlamente pranešė, kad Britanija kariaudama saugosis su orinėmis bombomis žudyti moteris ir vaikus.

BRITŲ DELEGACIJA ROMON

LONDONAS, rugs. 14. — Pranešta, kad Romon išvyko britų vyriausybės prekybinė delegacija. Tas nepaprastai interesinga.

VOKIEČIŲ LAKŪNAI ORINĖMIS BOMBOMIS ŽUDO CIVILINIUS

WASHINGTON, rugs. 14. Valstybės departmentas nudavė viešumon gautą iš Varšuvos savo ambasadorius A. J. Drexel Biddle kablegramą. Ambasadorius praneša, kad vokiečių lakūnai Varšuvoje ir kituose Lenkijos miestuose, miesteliuose ir laukose be jokios atodairos orinėmis bombomis žudo civilinius gyventojus, daugiausia moteris ir vaikus.

Valstybės departmentas nurodo į Hitlerio pasižadėjimą nepulti iš oro atvirų miestų ir civilinių. Dabar jis veikia priešingai.

(Žiniomis iš Berlyno, Hitleris įsakė nesigailėti civilinių lenkų. Lenkų karo vadovybės civiliniai paraginti bendrai su kariuomee kovoti vokiečius. Jei civiliniai veikia bendrai su kariuomene, jei net moterys ir vaikai puola vokiečius, tie civiliniai nėra daugau civiliniai, bet kovotojai, pareiškia naciai).

DAUG ŽYDŲ TURTO LIKO KLAIPĖDOJE

KAUNAS. (Elta). — Žydų spaudos žiniomis, Klaipėdos krašte esą pasilikę privatinių Lietuvos piliečių judomojo ir nejudomojo turto apie 100 milijonų litų vertės. Apie 80 nuoš. to turto priklauso žydų tautybės asmenims.

DIDĖJA ALAUS IR TABAKO GAMYBA

KAUNAS. (Elta). — Alaus gamyba šiemet padidėjo 11 nuoš., tabako paganinta 6 nuoš. daugiau, degtinės parduota 4 nuoš. daugiau, bet degtukų suvartojimas sumažėjo 8 nuoš. ir vyno gamyba sumažėjo apie tiek pat.

LIETUVOJE ŽADAMA SUTVARKYTI ČIGONUS

KAUNAS. (Elta). — Šį rudenį žadama sutvarkyti čigonus, kurių Lietuvoje esama per tūkstantį ir kurie verčiasi visokiais neproduktingais, o labai dažnai net nusikalstamais verslais, kaip tai vagiliavimu ir kt.

OLANDAI NEĮSILEIDŽIA BĖGLIŲ

HAGA, rugs. 14. — Olandijos vyriausybė nusprendė neįsileisti į savo šalį jokių bėglių, įėmus ir žydus.

KAUNAS. (Elta). — Profesorius Voldemaras grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Zarasuose.

POVANDENINIS LAIVAS SQUALUS SAUSUOSE DOKUOSE

PORTSMOUTH, N. H. rugsėjo 14. — Povandeninis laivas "Squalus" vakar pagaliau atvilktas čia į sausuosius dokus. Šiandien nuleidžiamas vanduo ir išimami 26 žuvusiųjų įgulos lavonai.

Gegužės 23 d. "Squalus" nuskendo Atlantike apie 240 pėdų gilumoje. Po ilgo kruopštaus, pavojingo ir sunkaus darbo pagaliau iškeltas ir atvilktas į dokus.

LENKŲ KAIUOMENĖ VISU LVOVO FRONTU SKUBIAI ATSIMETA

LVOVAS, rugs. 14. — Nusikamavę lenkų kariuomenės daliniai visu Lvovo frontu skubiai atsimeta nuo besiveržiančios gausingos vokiečių armijos. Jei nebus lietaus, sako Lvovo lenkai, trumpu laiku vokiečių motorizuota armija bus Lvove. Tačiau neutraliniai kariniai stebėtojai abejoja, kad lietus pakenktų vokiečių žygiavimui. Nes nėra kas juos galėtų sulaikyti.

(Žiniomis iš Berlyno, lenkų armijos priešakinės sargybos viena koliumna jau pasiekusi Lvovo apylinkes ir perkirtusi vandentiekį. Lvovo gyventojai ėmėsi šulinių vandenį vartoti. Mieste įtaisytos pumpos ir vakar per dieną buvo moterų su ąsočiais ir skardinėmis apnyktos, kad gauti vandens).

Lvovui pritrūko vandens. Gydytojai bijo epidemijų iškilimo.

Dar kita Lvovui nelaimė, tai civilinių plūdimas į miesto vidus. Jiems nėra jokių patalpų, nė jokio organizuoto šelpimo.

Lenkų kariuomenė apylinkėse nespėja taisyti geležinkelį, kaip tik kiek sudoroja, lakūnai tuojau vėl bombomis suardo.

Vokiečiams svarbu užimti Lvovą, nes tuo būdu būtų perkirstas Lenkijai tiesioginis susisiekimas su Rumunija.

Dar nelaikas siekti taikos Europoje, sako Popiežius; neleisti jam praplisti

CASTLEGANDOLFO, rugsėjo 14. — Šventasis Tėvas Pijus XII šiandien čia konsistorijos salėje iškilmingai priėmė naują belgų ambasadorių Vatikanui.

Jo Šventenybė pareiškė, kad šiandien neatitinkamas laikas siūlyti taiką kariaujančioms pusėms.

Dievas nuolat meldžiamas, sakė, kad šis išbandymas būtų trumpinamas, kad Dievas neleistų karui įsigalėti ir plačiai praplisti ir grąžintų garbingą taiką visoms pusėms ir visiems, kurie šiame konflikte yra įvelti. Podraug Bažnyčia neužmiršta dėl karo nukentėjusiųjų ir kenčiančiųjų, sakė Pijus XII.

Popiežius atsiliepė į kariaujančiuosius, kad karo vedimas būtų sužmoniškintas. Nors patsai karas savaime yra nežmoniškas, bet galima prasilenkti su įvairiomis žiaurybėmis.

IŠSIAIŠKINA LENKŲ VALDININKŲ ĮĖJIMAS RUMUNIJON

BUDAPEŠTAS, rugs. 14. — Vakar trumpai pranešta, kad iš rytinės Galicijos Rumunijon įėjo Lenkijos iždo ministras Kwiatkowskis su lenkų valdininkų grupe.

Dabar aiškėja šių lenkų įėjimo priežastis.

Pranešimu iš Rygos, lenkų vyriausybė savo aukso atsargas iš Varšuvos nukėlė į Stanislavovą, Galicijoje. Kadangi toms atsargoms ir tenai yra pavojaus, norima jas nukelti į Rumuniją. Lenkai valdininkai tad įėjo Rumunijon rasti ten vietos aukso atsargoms. Tarsis su rumunų vyriausybe.

VENGRIJA REIKALAUJA VIZŲ

BUDAPEŠTAS, rugs. 14.— Vengrijos vyriausybė nusprendė neįsileisti be vizų ypač Vokietijos ir Šveicarijos piliečių. lingos.

VILKAI LIETUVOJE

KAUNAS. (Elta). — Plokščių apylinkėse paskutiniu laiku atsirado vilkų, kurie ūkininkams spėjo padaryti nemaža žalos. Vienam ūkininkui sudraskė 3 avis.

IŠDEGĖ CONEY ISLAND DALIS

NEW YORK, rugs. 14. — Šiandien gaisras sunaikino Coney Island pramogų dalį.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

NACIAI BIJĄ, SOV. RUSIJA GALINTI "UŽGROBTI" GALICIJĄ

RYGA, rugs. 14. — Pabaltijo valstybių generaliniai štabai iš Lenkijos gavo specialinių informacijų, kad naciai paspartino savo žygius kuo veikiau užimti rytinę Galiciją su Lvovo miestu. Tai esą dėl to, nes Rusijos bolševikai galį pasikesinti prieš tą provinciją, kur yra aliejaus šaltinių ir kitų gamtos turtų.

Apturimomis žiniomis, ten vokiečių armija skubotai veržiasi į Przemyslį ir Lvovo link. Vokiečiams be Galicijos okupavimo rūpi dar Lenkijai atkirsti susisiekimą su Rumunija.

Neutraliniai kariniai palydovai Varšuvoje negali suprasti ir išaiškinti, kas įvyko su lenkų keturių milijonų kariuomene. Taikos laikais Lenkija išlaikė 30 divizijų ir vasarą dar 50 divizijų buvo sumobilizuota.

Iš patikimų šaltinių sužinoma, kad vokiečiams pavyko paimti nelaisvėn apie 18 lenkų divizijų. Spėjama, kad 15 kitų lenkų divizijų yra sov. Rusijos pasienyje. Kur yra kitos lenkų divizijos, niekas negali išaiškinti.

Kalbama, daug lenkų kareivių dezertyravo. Negalėdami pasiekti savo namų, dezertyriai susibūrė į kuopas ir kaimuose užsiima plėšimais.

Žiniomis iš karo frontų, iki šiandien vokiečiai yra užėmę kuone vieną pusę Lenkijos ir likę tik tautinių mažumų apgyventi plotai. Šiuose plotuose gyvena lenkai yra daugiausia įvairių rūšių valdininkai. Pranešta, tautinių mažumų srityse įvykę sukilimai prieš Lenkiją. Be to, tautinių mažumų sodiečiai (valstiečiai) įsiginklavo savo sritis saugoti nuo lenkų bėglių, gausingai plūstančių iš centrinės Lenkijos miestų ir miestelių, kad pasprukti nuo besiveržiančių vokiečių ir išsivaduoti nuo orinių bombų.

Lenkijos gyventojų stovis pasibaisėtinas. Ypač moterų su vaikais likimas šiurpus. Pabaltijo valstybėse neorganizuojama jokia pagalba tiems nelaimingiesiems.

Latvija ir Lietuva savo pasienius apstatė gausinga kariuomene, kad neįsileisti tūkstančių išalkusiųjų, kurie skverbiasi iš Lenkijos.

ŽEMĖVARDŽIŲ SURAŠINĖJIMAS LIETUVOJE

KAUNAS. — Žemės Tvarkymo Departamentas pavedė visiems matininkams, kurie skirsto kaimus į vienasėdžius ar šiaip tvarko kurį žemės plotą, rinkti tvarkomojo vieneto plote esamuosius žemėvardžius, surašant juos pagal Lietuvos Žemės Vardyno instrukciją žinių lapuose.

Plane turės būti įrašomi vardai: kaimų, dvarų bei palivarkų dalių, vienkiemių, kumetynų, kalvių, vėjinių, vandeninių bei garinių malūnų, upių, upelių, nusausinimo griovių, brastų, pylų, užtvankų, lankų, daubų; ežerų, ežerėlių, tvenkinių, šaltinių, salų, salelių, pusiasalių, iškyšulių, balų, pelkių, pelkynų, šaltinių, durpynų; kalnų, kalvų; lentpiūvių, dirbtuvių; pakelėse buvusių karčiamų, užvažiuojamųjų namų; kulgrindų; miškų, miškelių; laukų, ganyklų, akmenynų, žvyrduobių; piliakalnių, švedkalnių, pilių volų, perkasų; senovės kulto vietovių; aukakalnių, garbina mųjų — šventų gojų; senovinių ir šių dienų laidojimo vietų; pilkapių, milžinkapių, senkapių, švedkapių, Didžiojo karo kapų; parapijos, kaimų, maro ir kitokių laidojamų ir nebelaidojamų kapų. ožkapių, ožragių, raguvų ir tt.

Plane žemėvardžiai turi būti įrašomi rašomąja kalba taip, kaip juos surašytojas — matininkas įrašys. Jei surašytojas nežino ar abejoja dėl kai kurių tarminių žemėvardžių lyčių, kaip juos įrašyti į rašomąją kalbą, geriausia atsiklausti raštu arba žodžiu Lietuvos Žemės Vardyną prieš įrašant abejojamųjų žemėvardžių lytis į planą.

Visuose žemės tvarkymo planuose turės būti sužymėti ir šiaip surašyti tik žmonių nuo seno vartojamieji žemėvardžiai'' nerašant naujų pavadinimų, naujadarų.

Kol maži buvom, tėvai mus sergėjo. Kai užaugome, Dievas įsakė sąžinei mus sergėti. Klausykime to vadovo.

Gyvenimas nors trumpas, bet doras yra daug geresnis už ilgą, bet blogą.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatoma giedra ir šilta.

Vakar popiet aukščiausia temperatūra 99 laipsniai.

Saulė teka 6:30, leidžiasi 7:01.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
3324 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .02c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kasdien išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — .75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Pavienis num. 2c.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir nepridedama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulyg savo nuožiūros. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašomąja mašinėle) paliekant didelius tarpus pataisymams, vengiant polemikos ir asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Ką Daro Karas Vokietijoj

Pranešama, kad Vokietijos nacių vyriausybė jau lengvina gyvenimo sąlygas krikščionims, žydams ir kitiems persekiojamiems piliečiams. Pranešama, kad į užsienius pabėgusieji galį grįžti. Jų teisės ir net turtai būsią grąžinti. Tas žadama net žydams.

Yra galimas daiktas, kad tie palengvinimai yra daromi dėl karo. Nacių vyriausybė bando stiprinti naminį frontą.

Galimas daiktas, kad Vokietijos katalikai jau gavo kokių nors palengvinimų, nes atėjo žinių apie tai, kad Vokietijos katalikų bažnyčiose kalbama maldos už Hitlerį, o katalikai daktarai ir slaugės savanoriais pasiduodą tarnauti karo ligoninėse. Toliau skelbiama, kad Vatikanas planuojąs Vokietijoj įkurti ligoninių slaugojimui karo sužeistųjų.

Taigi gal karas ir sušvelnys santykius Vokietijoj. To yra pavyzdžių iš kitų tautų. Štai Prancūzija. Prieš Didįjį Karą Prancūzijoj ėjo dideli katalikų persekiojimai. Daug kunigų, vienuolių ir šiaip veikėjų buvo ištremti. Kilus Didžiajam Karui, tremtiniai užmiršo jiems padarytas skriaudas ir skubėjo namo ir savanoriais stojo į kariuomenę.

Po karo Prancūzijos laisvamaniška vyriausybė visai kitaip pradėjo elgtis su Katalikų Bažnyčia. Suprato, kad savo persekiojimais neprotingai elgėsi ir kraštui skriaudą darė. Katalikų padėtis nuo to laiko Prancūzijoj vis gėrėjo ir gėrėja. Įstatymai, varžantieji katalikus, ten dar neatšaukti, bet jie nėra griežtai vykinami. Iš viso to, kas dabar Prancūzijoj dedasi, išrodo, kad ten katalikų persekiojimų gadynė jau praėjo.

Tad galimas daiktas, kad ir Vokietijoj nauji vėjai ėmė pūsti. Gal ir Vokietijoj pradeda matyti, kad persekiojimais kraštą tik silpnina. Dabar, karui einant, vyriausybininkai mato, kad kiekvienas žmogus yra brangus, o ypač brangūs įvairūs specialistai. Tad tokie, ištrėmime esantieji, kviečiami grįžti atgal ir žadama jiems grąžinti teises ir konfiskuotus turtus.

Hitleris Nepasitikėtinas

Anglijos vyriausybė paskelbė, kad Hitleris nėra pasitikėtinas. Pareiškė, kad jis nesilaiko ducto žodžio ir todėl Anglija nedarys su Hitleriu jokių taikos derybų. Bet Anglija pagatava esanti bet kada pradėti derybas su tokia Vokietijos vyriausybe, kurios žodžiais būtų galima pasitikėti.

Tas neblogai skamba. Bet čia tuoj prisimena netolima praeitis. Juk alijantai anuomet, per Didįjį Karą, šaukė, kad Vokietijoj tik kaizeris su savo šalininkais esąs negeras. Vokiečiai buvo raginami nuversti kaizerį, įsteigti respublikonišką, demokratišką valdžią ir tada taikos išlygos Vokietijai būsiančios geros ir lengvos. Ir kas gi atsitiko? Kaizeris pabėgo Olandijon, jo valdžia griuvo ir jos vieton įsisteigė respublikonišką, demokratiška valdžia. Tada alijantai pamiršo ką sakė prieš kaizerio pabėgimą: Vokietiją nuginklavo, jos rubežius apkarpė, atėmė kolonijas, uždėjo baisią kontribuciją ir visokiais būdais žemino vokiečių tautą. Kaip sykis tas alijantų nesilaikymas žodžio ir išvijo Hitlerį, kurs dabar pasirodė aršesnis, negu kaizeris.

Tad jei dabar alijantai turi pamato šaukti, kad negalima pasitikėti Hitlerio žodžiu, tai kaip vokiečių tauta gali pasitikėti alijantų žodžiu?

APŽVALGA

Protingas Taupumas

Suomija už savo protingą taupumą ir ypač už atmokėjimą Amerikai karo skolų dažnai susilaukia smagių komplimentų.

Iš pat savo nepriklausomo gyvenimo pradžios suomiai pasiryžo taip savo gyvenimą tvarkyti, kad nejbristi į nepakeliamas skolas. Todėl pačioje pradžioje susispaudė, taupiai gyveno ir nepirko iš užsienių nieko, be ko gali apseiti.

Prieš aštuonis metus Suomija užsieniams buvo skolinga 8 bilijonus markių — apie $160,000,000. Dabar skolos beturi vieną bilijoną markių.

Matome, kad Suomijos dalykai ėjo visai atvirkščiai, negu Amerikoj. Čionai kasmet brista vis į didesnes skolas, apie taupumą nei neužsiminta. Suomija šuoliais brido iš skolų, o Amerika šuoliais brido į skolas.

Protingu taupumu pasižymėjo ne vien Suomija. Tuo pasižymėjo ir Lietuva ir kitos mažesnėsės valstybės. Visų mažesniųjų valstybių finansai geriau stovi, negu didžiųjų valstybių.

Yra žmonių, kurie tvirtina, kad mažosios tautos negali būt nepriklausomos, nes jos permažos, kad užlaikyti valstybinį aparatą. Tokie buvo priešingi po Didžiojo Karo steigimui mažųjų valstybių. Dvidešimties metų praktika parodė, kad mažesnėsės tautos geriau tvarkosi, negu didžiosios.

Žmoniškumo ir teisingumo žvilgsniu yra baisu, kai didžiosios tautos varėsi, kad praryti mažasias. Iš kitos pusės matome, kad klaidinga sakyti, kad mažosios tautos nemoka tvarkytis.

Mažosios tautos dabar gerai gyvuoja, bet jos kur kas geriau gyvuotų, jei didžiosios nesikėsintų ant jų gyvybės. Pavyzdžiui mūsų Lietuva. Jei ne lenkai, rusai, komunistai ir vokiečiai, tai Lietuva seniai būt atmokėjusi karo skolas Amerikai ir būtų besanti viena pavyzdingiausių, pažangiausių ir kultūringiausių valstybių Europoje.

Lenkų Karinė Taktika

Brooklyno komunistinė "Laisvė" rašo, kad lenkų karinė taktika esanti nesuprantama. Girdi Lenkijos armijos žygiai esą nesuprantami. Veikiausia taip esą dėlto, rašo "Laisvė", kad Lenkijos armijos centre veikią vokiečių šnipai, kurie vokiečių karo vadovybei išduodą lenkų karinius planus.

Tokiu išvedžiojimu dangstoma tas, kas tikrai galėjo būti.

Kaip žinome anglai ir prancūzai kalbino Sovietų Rusiją, prisidėti prie apgynimo Lenkijos nuo nacių. Tam anglai ir prancūzai buvo pasiuntę Maskvon karinę misiją. Derybose Sovietų atstovai galėjo paprašyti atidaryti Lenkijos kortas, tai yra parodyti kame Lenkija stipri ir kame ji silpna, kokie jos kariniai planai, kur ir kokios tvirtovės, kur ir kokie kariniai sandėliai. Sovietų Rusijai, į talką einant Lenkijai, tokie dalykai turėjo būt žinomi. Anglų-prancūzų misija matė, kad reikalavimas pamatuotas. Todėl ir atidengė Sovietų Rusijos karinei komisijai Lenkijos karinius planus. Sovietams to ir tereikėjo. Sovietai jau baigė susitarti su Vokietija. Sovietai susitardami su naciais, magaryčioms davė Lenkijos karinius planus, gautus iš anglų ir prancūzų.

Tai va, kas veikiausia atsitiko.

Bepigu grumtis ir pergalėti priešą dar gi silpnesnį, kurio planai yra žinomi.

Kas Laimės Karą

Tik ką iš Europos sugrįžo kun. dr. Edmund A. Walsh, Georgetown universiteto vice-prez. Jisai pareiškė, kad jei karas įsisiūbuos ir išsiplės, tai galų gale laimėtoju bus komunizmas. Sako, kad dabar karui užsiliepsnojus dabartinės santvarkos pagrindai subraškėjo. Sovietų Rusija, sakė kun. dr. Walsh, vis laukė, kada vakarų Europos tautos nusialsins tarpusaviais karais. Tada Rusija, sutaupiusi savo jėgas, diktuos visai Europai.

Wisconsino valstybės katalikiškose mokyklose mokinių randasi apie 800,000. Katalikai, patys tas mokyklas užlaikydami, per metus valstybei sutaupo apie $7,500,000.

Lietuvos Atstovo Kalba

Pasakyta Lietuvių Dienoj, Pasaulinėj Parodoj, rugs. 10 d.

Rugsėjo 10 d. New Yorko Pasaulinėje Parodoje, Lietuvių Dienoje Lietuvos atstovas Amerikos Jungtinėms Valstybėms pulk. P. Žadeikis milžiniškai miniai pasakė tokią kalbą angliškai:

"While on the other side of the Atlantic, and just outside of Lithuania's borders, great strife prevails as nations are engaged in a gigantic struggle, the consequences of which no one can yet predict, — we, here in these inspiring surroundings of the magnificent Fair of the World of Tomorrow, are assembled in the spirit of progress and peace among nations.

"In the name of my country I greet most heartily this huge gathering of local and neighboring Lithuanian Americans with your imposing groups of young singers numbering 2500, your select groups of dancers, many distinguished guests from Lithuania and an encouragingly large number of American friends. I thank you all most sincerely for honoring us with your presence on this Lithuanian Day of the Fair, which, by the way, coincides with Lithuanian National Day, designated by the Lithuanian Government to honor Lithuania's inspiring past, personified by that famous Prince, Vytautas the Great, whose imposing statue occupies the central place in the Lithuanian Pavilion. During his reign Lithuania reached the zenith of her fame and importance and it was on the 8th of September 1430, over 500 years ago and more than 100 years before New York Bay was discovered that Vytautas decided to accept a kingly crown offered to him by the Emporer of the Holy Roman Empire as a symbol of Lithuania's independence and strength.

"In the following centuries, however, the Lithuanian Empire of Vytautas the Great weakened and lost its independence first to Poland, later to Russia, to be resurrected only during the past World War because of the determination and iron will for freedom of Lithuania's common people, as the majority of the Lithuanian aristocracy became Polonized and alienated.

"On the other hand, the City of New York, previously called New Amsterdam, incessantly grew into the empire city of the New World. Nearly one million Lithuanians came through the port of New York and settled in this City and other parts of the country all the way to the Pacific Coast.

"Lithanian immigrants, like the immigrants from other countries, contributed in due measure to the developement of these great United States. And Lithuania, their motherland country, is gratified that her sons and daughters found a happy abode and more advanced living conditions under friendly American skies. This happy situation and feelings are reflected in the songs and dances that we are witnessing here. Unfortunately, because of the European war, the festive mood of this gathering and of those celebrating National Day in Lithuania is mixed with new responsibilities and some degree of anxiety.

"At this instance it must be remembered that Lithuania, regardless of the grave political problems that confronted her during the 21 years of her independence, managed to insure her admirable economic and cultural progress uninterruptedly. Lithuania now has wisely chosen the road of true and strict neutrality. Estonia and Latvia, Lithuania's partners in the Baltic Union, have done likewise. Lithuania's powerfull neighbors have given assurances that they will respect her neutrality and we have every reason to trust these assurances and we do appreciate them. But in order to make this neutral stand effective, one must defend it; so the Lithuanian Government is obliged to keep the country's military and semi-military forces in readiness. Lithuania, therefore, hopes that her neutral policy will help her to live through the new crisis and safeguard her progress for years to come.

"In conclusion, I avail myself of this opportunity to expréss my country's sincerest wishes for the prosperity of the people of the United States of America, the most sincere thanks of the President of the Lithuanian Republic to the President of the Fair for including Lithuanian Day into the program of events of the Fair, my personal deep gratitude to Mr. Whalen, President of this Fair, to his Collaborators, to our Commissioner General and to every one instrumental in contributing to this colorful event. Let this unforgetable exhibition of Lithuanian art and spirit be dedicated to the greater friendship between our two nations and to the continued independence of Lithuania, for the good of her own people and as a contribution towards progress and peace of the world."

"Gerb. Dienos Dalyviai:

"Štai Lietuvos Prezidentas malonėjo į mus prabilti šiais žodžiais:

"Lietuvių Dieną Amerikoje ir visus jos dalyvius sveikinu; kiekvienam linkiu gražaus gyvenimo, laimės; o savo pirmąją tėvynę Lietuvą kviečiu ir toliau laikyt atmintyje, kaip visuomet jūsų buvo laikyta."

"Tie žodžiai didžiai gerbiamo Antano Smetonos, mūsų krašto vadovo, mumis pasiekė radio bangomis.

"Broliai ir Seserys,

"Niekados nepamirškime, kad Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė yra didžiausias mūsų turtas, kad, ačiū laisvei, trumpu laiku užgijo mūsų praeities žaizdos, nors tiesa nevisos; įvertinkime Lietuvos neužmirštiną pasirodymą šiame Naujame Pasaulyje, arčiau pažinkime Lietuvos kultūrinio ir ekonominio progreso laimėjimus, apie ką taip iškalbingai liūdija Lietuvos Pavilijonas ir galingos jaunimo dainos ir šokiai. Glauskime savo neskaitlingas jėgas, nes tik tuo keliu nugalėsime pavojus. Kai šiuo tarpu visa Lietuva stovi savo laisvės sargyboje, pilna vilties ir pasiryžimo, būkime drauge su ja ir laimėje ir nelaimėje kaipo tikri talkininkai."

Mažiausia pasauly bažnyčia yra Kentucky, kurioj gali susėsti tik trys žmonės.

Geriau gulėti kietoje lovoje ir būti sveiku, negu gulėti minkštoje ir sirgti.

HEALTHY, WEALTHY AND WISE.

Bažnyčia Neišmanėlė

Nuotykis Laisvamaniškoj Šeimoj

Vieną penktadienį Daumontienė savo vyrui išvirė "liesesnius" pietus, t. y. be mėsos. Tó ir tereikėjo, kad kiltų piktumas.

Juk žmonos sau viską prileidžia, ypač Daumonto žmona. Ji buvo priskaitoma prie tyliųjų miestelio moterų... tačiau gudri lapė, daili ir visuomet besišypsanti. Štai šiandien — penktadienį — ji savo vyrui padarė normandiškų seliavų su citrina ir dar keletą austrių. Ištikrųjų, kaip nesykį yra išsitaręs ir pats Daumontas, tai yra valgis, kuris ir didžiausio gardumų mėgėjo burnoj sutraukia seiles. O vistiek Daumontas įtartinai suraukė kaktą.

Sekantį penktadienį žmona ant sviesto iškepė jam porą geriausių kampių. Kepsnys buvo taip vykęs, kad nė diplomuotas virėjas nebūtų geriau padaręs.

Tretį penktadienį... ant stalo vėl pasirodė šviežia žuvis petruškomis išdabintoj lėkštėj. Bet to buvo perdaug. Daumontas juk priklauso laisvamanių draugijai. "Liaukis su savo prietarais! Ar mane jau taip kvailu laikai, kad to nesuprasčiau?"

Užuot atsakiusi Daumontienė kūdikiškai pažvelgė į savo vyrą ir nustebusi paklausė: "Kam gi aš turiu tave tokiu laikyti?"

Daumonto pyktis pasiekė viršūnę.

O, tos moterys... Slydžios, kaip unguriai... Iš viršaus atrodo nekaltos, bet viduje pilnos išskaičiavimo!.. Į akis juokdamos tave kvailiu laiko... Uždega tavo kraują, pačios visai ramios likdamos... Jos į viską atsako "taip", tačiau nuo savo užmanymų neatsitraukia nė per nago juodymą. Kol siaučia audra, tol jos tūno tyliai kampe, kaip pelės bet, audrai praėjus, jos vėl pakelia savo galvą, dar aukščiau kaip pirma...

"Nemanyk, kad aš toliau besprogsiu tas tavo žuvis... Pamatysi... Aš... Aš tau!"

Ir Daumontas beveik neužspringo nuo įsiutimo.

"O, tarė abejingai žmona, "kam taip reikia jaudintis dė žuvies?"

"Neveidmainiauk... juk tu seniai žinai!"

"Kaip aš galiu žinoti, jei nieko nesakai. Tik nepyk! Aš savo gyvenime niekuomet tau nebeduosiu žuvies".

"Kaipgi! Matai! Nemanyk, kad aš nenoriu valgyti žuvies!"

"To jau nebesuprantu. Vieną kartą dėl žuvies pyksti, o dabar sakaisi jos norįs..."

"Penktadienį, supranti, penktadienį niekuomet man nebeduosi žuvies!"

"Gerai", ramiai jam atsakė žmona. Bet žinok, kad penktadienį aš buvau išrinkusi dėl to, kad tada žuvis yra šviežesnė ir pigesnė; o, be to, ir patogumas didesnis, nes nereikėjo dviejų valgių gaminti: mėsiškų tau, o žuvį man..."

"Ak, taip?... Dabar aš tave kiaurai suprantu... Ateity tu man kiekvieną sekmadienį ar pirmadienį nori duoti apipuvusių makrelių ar sudžiuvusių menkių, prisidengdama tuo, kad kitokių negalima gauti... Ak, jūs moterys!.."

Tačiau Daumontas per liūdnai žiūrėjo į savo ateitį. Tikrovė pasirodė visiškai priešinga. Tiesa, jis neliko katalikų bažnytinio pasninko auka. Jis turėjo metuose 365 mėsiškas dienas. O, kad jūs būtumėt jį matę prie bifštiko! Kaip greitai jis pranykdavo jo burnoj... Žinoma, nebuvo užmiršta ir vyno bonka... Ką gi ant žemės geriau mylėsi, jei ne save?... Liemenė juk yra arčiau už švarką. Retkarčiais Daumontas jausdavosi įpareigotas paklausti ir savo žmonos sveikatos būklės.

"Vargše! Juk ta Katalikų Bažnyčia veda tave gatavai prie mirties.. Veizėk į mane! Ar nesu stiprus, kaip arklys? Vienos dienos pasninkas visiškai išsemtų mano jėgas... Žinoma, tie mano žodžiai tau nieko nepadės, nes manai, kad aš tau juos sakau, kaip laisvamanis. Bet atvirai kalbant, man tiesiog darosi pikta, matant, kaip tu vargsti su tomis silkėmis. Jei kunigai nebūtų tau apdūmę akių, tikrai ir pati taip galvotum. Bet aš geriau tylėsiu, juk esu tik balsas šaukiąs tyruose".

Praslinko metai... Storas ponas, gelsvai raudonu veidu, sėdi gerai žinomo specialisto Dr. B. kabinete. Abu vyrai sėdi vienas prieš kitą. Gydytojas, laikydamas ranką, laikrodį, žiūri Daumonto pulsą, o šis visa neramiai seka.

"Jau beveik nebegaliu išturėti... Kai užmiegu, mane vargina juokingiausi sapnai... Paskutinę naktį atsibudau verkdamas, nes sapnavau, kaip 200 kilogramų vienuolis sėdi ant mano pilvo ir kalbe ražančių"...

"Kaip su virškinimu?.."

"Labai blogai... Nors Vichy vandenį geriu kibirais".

"Prašau parodyti liežuvį".

Daumonto liežuvis atrodė prastai. Gydytojas valandėlę reikšmingai susimąstė...

"Esu visiškai prie dvasnos, pons daktare", sustenėjo Daumontas.

"Tas dar ne. Bet laikas nebetoli!" Gydytojas atsisėdo prie stalo ir rašė, garsiai sakydamas: "Griežčiausiai uždraudžiu vartoti mėsą, vyną, kavą ir alkoholį; toliau dar..."

"Ar nebūtų geriau, pons daktare, mane gyvą užkasti?.. Juk kas gali išlaikyti tokią dijetą?"

"Tai turi pats žinoti!.. Aš galiu Tamstai tik tai pasakyti, kad, jei nesiliausi ir toliau savo pilvo prikimšti mėsa, tada už kelių savaičių galėsi užsisakyti grabą".

"Bet, pons daktare!.."

"Nieko! Kitaip būti negali"...

Parėjęs namo Daumontas atrodė labai prislėgtas. Kai žmona pagelbėjo jam nusivilkti apsiaustą, nusiminęs jis sušuko: "Esu pražuvęs žmogus!.. Tavo Galiliejietis vėl nugalėjo!.."

"Kaip tatai" ramiai paklausė žmona.

"Daktaras man prirašė dijetą!.. Per kiaurą metą aš nieko kito negaliu imti į burną, kaip tik daržoves... Visas mano gyvenimas pasidaro didelis pasninkas!.. Dabar nuo pirmadienio lig sekmadienio galėsi mane šerti bulvėmis... Man nebereikia klausti, ar neesi susitarusi su daktaru!.."

Pierre L'Ermite (Ž. P.)

Vytauto Did. Kryžius Vilniaus Katedroje

Legenda Apie Kryžių

(L. A.) Vilniaus Katedros zakristijonas, rodydamas šventovės įžymybes, neužmiršta parodyti ir Vytauto Didžiojo kryžių, kuris padėtas zakristijoje. Kryžius yra maždaug metro aukštumo, Kristaus figūra padaryta iš dramblio kaulo, per visą kūną vertikaliai eina tamsūs ruožai, tartum kraujas tekėtų iš sužeistos galvos. Tačiaus pasižiūrėjus atidžiau, atrodo, kad dramblio kaulu lyg ir būtų tekėjęs nešvarus vanduo. Turistas nenoromis pagalvoja, jog Katedra nuo Vytauto Didžiojo laikų tiek kartų degė ir tą kryžių tiek kartų reikėjo gelbėti, kad jam gal ir iš tikrųjų teko nukentėti nuo vandens. Bet, gal būt, toks yra menininko darbas. Klausiau zakristijoną, iš kur tie ruožai atsirado. Jis atsakė, kad kiek jis atsimenąs, kryžius visą laiką toks buvęs. Apskritai paėmus, kryžius daro labai realistinio pobūdžio.

Vytauto Didžiojo kryžiumi jis dėl to vadinamas, kad Didysis Kunigaikštis jį katedrai padovanojo. Nors kaip ką tik pastebėjau, katedra keletą kartų degė, nors Vilniui amžių eigoje ne kartą teko pergyventi karų ir suiručių, tačiau kryžių vis pavykdavo išsaugoti.

Prieš Didįjį karą išėjusioje knygoje "Staraja i Novaja Vilna" rusas F. Dobrenskis pasakoja, kad 1665 m., kai maskoliai buvo užėmę Vilnių, Vytauto Didžiojo kryžius buvęs patekęs į kazokų rankas. Katedros brangenybes už tam tikrą atlygįnimą buvę pavesta išgabenti į Karaliaučių Naugardėlio kaštelionui Mykolui Judickiui. Dėl apsileidimo jis brangenybes išgabenęs tik paskutinį momentą, kai maskoliai jau visiškai prisiartino prie Vilniaus. Kazokai tą vyrą pavijęs netoli nuo miesto ir visas brangenybes atėmęs. Jų tarpe buvęs ir Vytauto kryžius, Jogailos taurė ir daug kitų brangių dalykų. Kokiu būdu katedra kryžių vėl atgavo tas rusų autorius nieko nesako. Galimas dalykas, kad anuo metu maskoliai, bėgdami iš Vilniaus, kryžių paliko.

Apie tą kryžių yra atsiradusi tokia legenda:

(Tęsinys 4 pusl.)

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO

Dvasiškiai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

•

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais..... $2.25

NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais..... $1.50

TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanavičius. Autoriaus leidinys $1.00

NUOSTABUSIS ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO GYVENIMAS — Juozo Pavilionio vertimas iš Kun. D. Danveau, O.F.M. $0.50

KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius $0.50

KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas.... $0.50

ŠVENTOJO ANTANO ŽIEDAI — Vertimas iš Italų kalbos. Išleido Pranciškonai..... $050

TEISYBĖS PAVEIKSLAS — Vertė Kun. Dr. V. Brizgys $0.50

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR OF

AMBROSIA & NECTAR BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav.

Linksma girdėti, kad atvažiavus į Chicagą, surandi **Lietuvišką Viešbutį** pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicagą, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

Chesterfield's

TIKRA KOMBINACIJA

pasaulio geriausių cigaretų tabakų duoda kiekvieno puikiausias ypatybes

Visi puikūs amerikoniški ir turkiški tabakai Chesterfield's garsiame sumaišyme yra žinomi dėl kokios nors ypatingos rūkymo kokybės...

ir kaip Chesterfield suvienija šituos puikius tabakus tai jums duoda lengvesnį, geresnio-skonio rūkymą su daug malonesne aroma.

Tai todėl, kuomet juos pabandote mes tikime kad jūs sakysite...

They Satisfy

Dėl jūsų malonumo...

Tikra Kombinacija

pasaulio geriausių cigareto tabakų

Copyright 1939, Liggett & Myers Tobacco Co.

Lietuvos Atstovo P. Žadeikio Kalba

Rugsėjo 11 d., New Yorke įvyko Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų atstovų suvažiavimas, kuriame atsilankęs iš Washingtono Lietuvos atstovas Amer. J. V. pulk. P. Žadeikis pasakė šiokią kalbą:

"Džiaugiuosi proga vėl susitikti jei ne su tais pačiais delegatais, tai bent su delegatais tų pačių Vaizbos Butų, kurie 1930 m. buvo sudarę sąjungą, žinomą kaipo Amerikos Lietuvių Ekonominį Centrą.

"Tas Centras savo laiku buvo padaręs pastangų kaip pačius Amerikos lietuvių biznierius suvesti vienybėn, kad arčiau pažintų netik viens kitą, bet ir išryškinti ir aptarti bendrus reikalus, — buvo padaręs pastangų susisiekti ir su Lietuvos gamybos bei prekybos įstaigomis ir ypač su verslininkais.

"Dėl to malonu jus pasveikinti po 6 metų atgijusius ir vėl pradėjusius veikti. Nors čia esame susirinkę laiku kai naujas karas Europą ištiko, kai Lietuvos artimiausioje kaiminystėje siaučia žūtbūtinė kova, tad gal būt nepatogiu laiku, betgi iš kitos pusės, kaip tik tokiu laiku ir geistina rinktis ir tartis apie padėtį ir ateities galimybes.

"Priežastim šio susirinkimo berods yra Lietuvos dalyvavimas New Yorko Pasaulinėje Parodoje, o dalinai ir svečių-verslininkų iš Lietuvos atvykimas.

"Tikėdami, kad Lietuva o taipgi ir Amerika išsisaugos įsivėlimo karan, pasistengkite to naujo karo laikotarpiu bent išlaikyti senus ekonominius ryšius tarpe abiejų šalių. Apie ryšių turinį aš čia nekalbėsiu, kad jeigu Amerikos biznieriai - verslininkai tampriau susiorganizuotų į Vaizbos Butus, — tai sudarytų veiklesnį ir galingesnį centrą, kuris taikos ir karo metu savo narių naudai galėtų daug kuom patarnauti, ypač jei Vaizbos Butų sąjunga savo interesams aiškinti ir ugdyti turėtų vieną spaudos organą (laikraštį), organizuotai remiamą ir palaikomą. Tat man ir rodosi, kad vienas svarbiausių jūsų uždavinių yra pastatyti Ekonominį Centrą į palankesnes sąlygas ir tuom jį sustiprinti ir padaryti gyvu kūnu; šale su tuo turėtų eiti konkrečių santykių su Lietuva užmezgimo, tyrimas sakysim prekybos, investmentų ir kitose srityse ir čia aš tikiuosi Tamstos galėsite dalinai pasinaudoti svečių - verslininkų iš Lietuvos atsilankymu. Laukti vaisių darbo nepadėjus būtų neišmintinga; "Nothing comes from doing nothing" — yra parašęs Srakespeare; todėl aš linkiu delegatams ir ypač atgimusiai Ekonominio Centro naujai valdybai išsijuosus padirbėti naudai savo organizacijos ir vardan tampresnių Lietuvos ir Amerikos santykių.

"Viena puikiausių progų talkai ir santykiams yra lietuviškos Angos į patųjį paskutinį krivių-krivaitis Gintautas pasišalino iš Šventaragio slėnio ir savo dienas pabaigė Kauno apylinkėse, apverkdamas senuosius dievus ir palikdamas jiems ištikimas iki pat mirties.

Iš senosios šventovės nieko neliko. Buvo pasistengta, kad niekas žmonėms nebeprimintų senųjų dievų. Ant Perkūno šventovės griuvėsių Jogaila pastatė bažnyčią ir toje vietoje, kur seniau rūseno Amžinoji Ugnis, buvo įrengtas didysis altorius su kryžiumi.

Tačiau Jogailos statyta bažnyčia neilgai teišbuvo: po 12 metų (1399) ji sudegė iki pagrindų. Vytautas Didysis toje pačioje vietoje pastatė didesnę ir gražesnę bažnyčią, tačiau buvo užmiršta pastatyti kryžių didžiajame altoriuje, kaip kad pirma buvo.

Vieną dieną atkeliavo iš provincijos senas ilga žila barzda ir labai malonaus veido kunigas ir paprašė katedros klebonų parodyti jam šventovę. Senas kunigas grožėjosi ir stebėjosi bažnyčios puošnumu ir džiaugėsi, kad ji buvo atstatyta, bet kartu ir apgailestavo, kad senojoje vietoje nebuvo pastatyta kryžiaus. Senelis kunigas nesutiko klebono kviečiamas kuklių vaišių ir paskubomis iš katedros pasišalino. Klebonas neatkreipė dėmesio į senelio žodžius ir netrukus juos pamiršo.

Praėjus keletai dienų, kaip paprastai, Vilniaus vyskupas Mikalojus per pamaldas karštai meldėsi, atsiklaupęs brangia medžiaga apmuštoje klausykloje. Staiga jį apėmė toks didelis nuovargis, kad jis nebegalėjo susilaikyti ir čia pat, klaupkoje, užsnūdo. Tuo pačiu metu sapne jam pasirodė pirmas prieš 10 metų miręs Vilniaus vysk. Andriejus, kuris, apsuptas nepaprasto spindėjimo, išėjo iš zakristijos nešinas dideliu mediniu kryžiumi. Andriejus kryžių pastatė presbiterijos viduryje ir, pažiūrėjęs į klūpantį vyskupą, išnyko. Vysk. Mikalojus po to tuojau atbudo.

Kai jis po pamaldų savo sapną papasakojo susirinkusiems kunigams, tai klebonas tuojau prisiminė seną kunigą, kuris prieš keletą dienų buvo apsilankęs katedroje. Sapne matytas vyskupo regėjimas visiškai atitiko klebono matytą senelį.

Išgirdęs apie tai Vytautas Didysis, presbiterijoje pastatė turtingai išpuoštą altorių ir padovanojo tamsaus medžio kryžių su nedidoka dramblio kaulo Nukryžiuotojo figūra. Tas kryžius buvo skirtas pastatyti ant altoriaus ir

Vytauto D. Kryžius Vilniaus Katedroje

(Tęsinys iš 3 pusl.)

Katedros aikštė senais laikais buvo vadinama Šventaragio slėniu. Katedros vietoje pusantro šimto metų stovėjo Perkūno šventovė, kurioje be atvangos kūrenosi Amžinoji Ugnis. Jos požemiuose gyveno šventieji žalčiai.

Lietuvai apkrikštijus, be pasigailėjimo buvo imti naikinti senojo tikėjimo paminklai. Pirmų pirmiausia buvo sugriauta Perkūno šventovė, išnaikinti šventieji žalčiai ir iškirsti šventieji ąžuolai. Paskutinis krivių-krivaitis Gintautas pasišalino iš Šventaragio slėnio ir savo dienas pabaigė Kauno apylinkėse, apverkdamas senuosius dievus ir palikdamas jiems ištikimas iki pat mirties.

Iš senosios šventovės nieko neliko. Buvo pasistengta, kad niekas žmonėms nebeprimintų senųjų dievų. Ant Perkūno šventovės griuvėsių Jogaila pastatė bažnyčią ir toje vietoje, kur seniau rūseno Amžinoji Ugnis, buvo įrengtas didysis altorius su kryžiumi.

Tačiau Jogailos statyta bažnyčia neilgai teišbuvo: po 12 saulį statyba Šventosios pajūry. "Jūron, Jūron" — tai seniai girdėtas Vydūno, lietuvių žadintojo, balsas. Padėkite tam balsui įsikūnyti, padėkite kiek galite Lietuva su Amerika jūros keliais sujungti".

THINGS THAT NEVER HAPPEN
Copyright Inter-nat'l Cartoon Co., N. Y.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais į tienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeimininkėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
$1.10
RAŠTINĖJE
$1.00
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

KLAUSYKITĖS
nuolatinių ir labai įdomių, Povilo
ŠALTIMIERO
RADIO PROGRAMŲ IŠ STOTIES WHIP (1480 K.)
Kas Vakarą Nuo 6:30 Valandos.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS
Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreip kitės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

todėl kai kas dar jį vadina altoriniu kryžiumi. Kryžius visą laiką esti zakristijoje, tik per didįjį ketvirtadienį jis iš čia išnešamas ir nešamas procesijos priešakyje.

Vytauto Didžiojo kryžius lygiai kaip ir jo katedrai dovanotas Dievo Motinos paveikslas, kiekvienam lietuviui yra didelės ir brangios relikvijos. **Vyt. Alantas**

Kas mano artimas? Kiekvienas žmogus! O artimiausias yra lietuvis lietuviui.

(Kun. J. Stankevičius)

Manufactured by Baking Powder Specialists, who make nothing but Baking Powder... Controlled by Expert Chemists
for ECONOMY and SATISFACTION use
Double Tested! Double Action!
KC BAKING POWDER
Same Price Today as 45 Years Ago
25 ounces for 25¢
Full Pack ··· No Slack Filling
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

LIETUVIAI DAKTARAI

TEL. YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIECINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave
Valandos: 1—3 ir 7—8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. YARds 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12;
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte. 2-6. 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadienais ir Sekmadieniais
Susitarus.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028 Res and Office 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 6706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

Tel. YARds 5021
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Rezidencija
6939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3850
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

Iš Katalikų Veikimo Centro Susirinkimo

Rugp. 31 d. buvo D. L. Katalikų Veikimo Centro mėnesinis susirinkimas, Šv. Antano parapijos mokyklos kambary. Kadangi tas įvyko prieš Labor Day, tai daug atstovų buvo išvažiavę į atostogas.

Susirinkime nutarta surengti grybų pikniką, spalių 8 d., Beech Nut Grove. Komisijon išrinkta: P. Medonis, K. Lobeikis, M. Šimonis. Jei diena pasitaikys šilta, yra vilties, kad žmonės parodys prijautimą savo atsilankymu.

Kalbėta, kad centras surengtų kokią pramogą svetainėj. Kadangi rengiamas piknikas, tai vakaro rengimas atidėtas ant toliau. Gal bus galimybės centrui surengti kokį įžymesnį vakarą.

Pirmesniuose susirinkimuose pageidauta, kad susirinkimai būtų laikomi ir kitose kolonijose. P. Medonis buvo įgaliotas atsiklausti Šv. Jurgio parap. kleb. kun. J. Čižausko, S. Atkočiūnas Šv. Petro par. klebono kun. V. Masevičiaus. P. Medonis paaiškino, kad kun. J. Čižauskas leido D. L. Katalikų Veikimo Centrui susirinkimus laikyti Šv. Jurgio parap. svetainėj. Susirinkimas tat ir priėmė, kad per keturis mėnesius susirinkimai bus laikomi Šv. Jurgio parap. svetainėj ir jau sekantis, t. y. rugs. 28 d., susirinkimas įvyks ten. Prašomi atstovai įsitėmyti. S. Atkočiūnas susirinkime nedalyvavo ir nesuteikė žinių. Išgirsime sekančiame susirinkime.

Smagu buvo susirinkime sulaukti įžymų moksleivį Chicagos universiteto stud. Antaną Skirių, kuris sveikino dalyvius L. Šimučio, "Draugo" red., vardu ir po susirinkimo su visais arčiau susipažino. A. Skirius buvo apsistojęs pas Žukauskus, kuris aprodė Detroitą, universitetą, Fordo dirbtuvę ir kitas žymesnes vietas.

WEST SIDE

Šauniai Paminėta Vedybinio Gyvenimo Sidabrinės Sukaktuvės

Rugs. 2 d. rūpesčiu dukrelių ir žento Onos Denolt ir Pranciškos Umbrose, surengta šauni vakarienė paminėjimui sidabrinių vedybinio gyvenimo sukaktuvių Antano ir Petronėlės Umbros (vadinamų Ambrose). Puota buvo Lietuvių svet. Svečių susilaukė virš 200. Muz. J. A. Blažio rūpesčiu sudainuota eilė dainų ir jubiliatams sudėta sveikinimų ir gražių dovanų.

A. Umbras atvyko iš Lietuvos Dukštų parap., Lygunių kaimo 1910 m. Trumpą laiką pagyvenęs Lawrence, Mass., atvyko į Detroit.

Priklauso prie Šv. Antano dr-jos ir sulyg išgalių, darbuojasi.

Petronėlė Umbras (Gotman čiūtė) atvyko iš Lietuvos Gaurės parap., Pajukojų kaimo, 1911 m. Pagyvenus So. Boston, Mass., ir apylinkėse metus, atvyko į Detroit ir čia Šv. Jurgio parapijoj kun. Valaitis surišo juodu moterystės ryšiu.

Gražiai išaugino šeimą. Abu lietuviai patrijotai. Petronėlė priklauso prie Moterų Sąjungos 64 kp., darbuojasi visam sąjungiečių veikime. Umbrasas seka lietuvių veikimą, remia katalikišką spaudą. Jubiliatams linkime sulaukti ir auksinio jubiliejaus.

Kazys Saplys per vasarą svečiavosi pas tėvelius. Prasidėjus mokslo metui pereitą sekmadienį išvažiavo į Thompson, Conn., Marianapolio kolegijon, tęsti mokslą. K. Saplys yra rimtas jaunikaitis, pasiryžęs siekti aukšto mokslo. Pasisekimo.

Šv. Antano parapijos rudeninis piknikas pereitą sekmadienį gerai pavyko. Diena pasitaikė graži. Žmonių dalyvavo daug. Buvo ir svečias kun. B. Ivanauskas iš Akron, O. Pasakojo, kad Akrone nors nedaug lietuvių, bet parapijos rengiamos pramogėlės duoda pelno. Tas priduoda lietuviams daugiau drąsos veikime.

Rugs. 18 d. prasidės mokslas Šv. Antano parap. mokykloj. Tėvų priedermė savo vaikus leisti į parapijos mokyklą. **Koresp.**

Žvelgti aukštyn, mokytis dar daugiau, stengtis visada kilti! **Pasteur**

EAST SIDE

Iš Sąjungiečių Veikimo

Moterų Sąjungos 54 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 8 d. Susirinkimą atidarė pirm. Ona Kratavičienė malda. Dalyvavo gražus skaičius narių. Iždininkei M. Stankienei nesirandant, P. Medonienė išrinkta iždininke tam vakarui. Rašt. M. Vaičiūnaitė perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Sergančių narių randas R. Valitkevičienė ir Bridzvaitienė. Linkim greit sveikt. Julė Medinienė išdavė pikniko raportą. Pusė uždarbio arba $22.00 paskirta parapijai.

Sekė seimo raportas, kurį išdavė gerb. centro pirm. E. Paurazienė. Gausiu delnų plojimu išreikšta džiaugsmas, kad antrą kart ji išrinkta centro pirmininke. Po to aplodismentu išreikšta padėka už seimo raportą. Kalbėdama apie naują konstituciją Paurazienė patarė kai kuriuos straipsnius viešai skaityt per kelis ateinančius susirinkimus.

Marijona Kasevičienė papasakojo seimo įspūdžius. Pasak jos, delegatėms nėra visados "good time"; nemažai yra darbo svarstyt reikalus ir t.t.

Pirm. O. Kratavičienė papasakojo apie seimą, dar pridėdama Worcesterio lietuviškumą. Esą, net kelios gatvės lietuviškai užvardintos. Tai vis lietuvių nuopelnas.

E. Stepanauskienė ir O. ir T. Kratavičiūtės taipogi papasakojo įspūdžius iš jubiliejinio seimo. 54 kuopos narės yra dėkingos delegatėms, kurios seime dalyvavo. Tas rodo sąjungiečių meilę, patriotizmą — dalyvaut savo lėšom. Va'io joms!

Ona Jurgutienė perdavė linkėjimus vienuolės sesers Andrejos (Jurgutytės). Paskui patarė dovanot M. S. jubiliejinę knygą miesto knygynui. Ona Aksomaitienė mielu noru dovanojo vieną knygą, nes turinti tris. Ačiū jai.

Pirm. Ona Kratavičienė pranešė, kad šokėja Marijona Baronaitė iš Lietuvos važiuodama į Chicagą, iš Pasaulinės Parodos, jei bus galima, sustos Detroite pamokyt lietuviškų šokių.

Nutarta surengti vakarėlis su užkandžiu spalių 19 d. (Įžanga 25c.). Komisijon apsiėmė: Balkienė, P. Medonienė, O. Džiakobienė ir M. Kasevičienė. V. Čepulioniūtė paskyrė pirmą auką šiam vakarėliui.

Jau antram susirinkime mūs narės džiaugės gavusios jubiliejinę knygą. Blaževičienė sveikino centro pirm. E. Paurazienę, Mich. valst. direktorę O. Kratavičienę ir buv. pirm. jubiliejinės knygos komisijos J. Medinienę, linkėdama gražiausių sekmių ateity.

Ona Aksomaitienė reiškė džiaugsmo apturėjus laišką iš seimo.

Pranešta, kad Onos Kramblienės rankom nunegsta staldengtė buvo išstatyta Michigan State Fair rankdarbių parodoj.

Ona Kasevičiūtė pranešė, kad dešimta ir paskutinė lietuvių kalbos pamoka užsibaigė, nes mokytojas, Stasys Saplys, grįšta Marianopolio kolegijon baigt mokslą.

Žiemą, jei bus pageidaujama, pirm. O. Kratavičienė stengsis mokyt lietuvių kalbos.

Norėdami daugiau informacijų, prašomi kreiptis prie jos.

O. Y., M. S. 54 kp. koresp.

Mirus M. S. 54 kp. narei, Mikelionienei, jos brangiai mamytei liūdėsio valandoje reiškiama gilios užuojautos.

M. S. 54 kuopa

M. S. 54 kp. narei, B. Draškauskienei, reiškiame gilios užuojautos dėl mirties mylimo brolio Ambraziejaus Koprio.

M. S. 54 kuopa

M. S. 54 kp. narei, Onai Kudžienei, reiškiame gilios užuojautos dėl mirties jos brolio Petro Baranausko.

M. S. 54 kuopa

Evelyn Dudeniūtė ir Pranas Plungis priims Moterystės Sakramentą spalių 7 d., Šv. Jurgio bažnyčioj. Dudeniūtė yra viena darbščių sąjungiečių, taipgi žymi sodalietė. Kuo geriausios laimės — pasisekimo jaunai porai.

Nemažas skaičius lietuvių stato, arba perka, namelius, žinoma su sklypu žemės užpakaly. Lietuvės mėgsta gėlių darželius. Būtų labai malonu, kad kurios turi rūtų darželius, nepaleistų ant vėjo jų sėklas, bet surinktų naujakurėms. Tiktai lietuvių darželiuose matai rūtas žaliuojant. Jos ne Amerikos gėlė, bet iš Lietuvos atvešta. Platinkim, neduokim išnykt, nes tai yra viena puikiausių gėlių apie kurią yra daug senovės dainų ir žmonės jas mėgsta dainuoti, pav., "Kaip gi gražus, gražus rūtelių darželis", "Sėjau rūtą", "Oi rūta, rūta, rūtele žalioji" ir k.

O. Y., M. S. 54 kp. koresp.

Kelios Dienos Atostogų Namie – Detroite

Pirmadienį lankėm "ball game" Briggs stadiume. Malonu buvo matyt profesijonalus lošiant. Jų tarpe matės ir vikrus Detroito lietuvis McKosky. Vyrams šis sportas paprastas iš senų laikų, bet dabar ir moterys įdomauja. Nes joms beveik ir naudinga, ypač kurios namie yra ir retai kur išeina į žmones. Besižvalgant galima matyt visokių žmonių: storų, plonų, senų, jaunų, turtingų ir vargšų, visaip apsirengusių. Visokie pardavėjai po penktuką dešimtuką daro sau pragyvenimą pardavinėdami užkandžius ir suvenirus.

Pasisukus į "baseball diamond", kaip gražiai žalioje žolėj aplink viskas sistematiškai aprėžta bėgimui ir bolės gaudymui. Vienoj pusėj užrašai, pažymėjimai laimėjimų savo "team" ir svečių. Kitoj pusėj matos bent kelių miestų žaidimų rezultatai. Aukščiau plevėsuoja visokios vėliavos, tarpe jų ant ilgos lazdos ir Amerikos vėliava.

Lošėjai pradeda "ball" žaisti, o apie keturiasdešimts tūkstančių žiūrovų ploja jeigu gerai sekas, o jeigu ne, tai švilpia ir baubia. Daugelis rašo ant tam tyčia pagamintų programų kiekvieną pasisekimą. Jei pasitaiko, kad "bases loaded", tai raporteriai su savo foto aparatais apspinta lošėjus.

Antradienį ilsėjomės namie, o vakare lankėm judamus paveikslus.

Trečiadienį išvažiavom laivu į Put-In-Bay Island, 60 m. nuo Detroito. Oras gražus, žmonių nedaug. Muzika griežia. Plaukėm 20 m. Detroit upe ir 40 m. Erie ežeru. Vienam šone matės Detroit miestas, o kitam Kanados miestukai.

Pietus pavalgę Put-In-Bay Island, teko pavaikštinėt tarpe medžių, po krautuves, po viešbučius, restoranus ir "bathing beach". Matės aukštas Perry paminklas. Taksi važiuoja žmones į visokius "caves". Vakare, jau vėl Detroite.

Ketvirtadienį nuvažiavom į Fond Rotundą. Ten galima ištisą dieną sėdėt, nes "air conditioned". Visokių auto, mašinų ir įrankių tvarkingai išstatyti žmonėms pasižiūrėt. Išpildė kortą laukėm autobuso į Ford fabriką, Rouge Plant. Bent keli gražūs nauji mėlyni busai išvežė žmones iš Rotunda į fabriką. Per dvi valandas pervedė per kelis skyrius, kur studentus mokina ir darbininkai dirba. Turėjom progos pamatyt, kaip visą automobilį sudeda. Sakė 28 val. ima padaryt vieną automobilių, o 55 minutes jį sudėt. Pilnai dirbant, sakoma 50,000 darbininkų dirba. Dabar dirba tik 68,000 darbininkų.

Verta pamatyt tokias vietas. **Ona Jurgutienė**

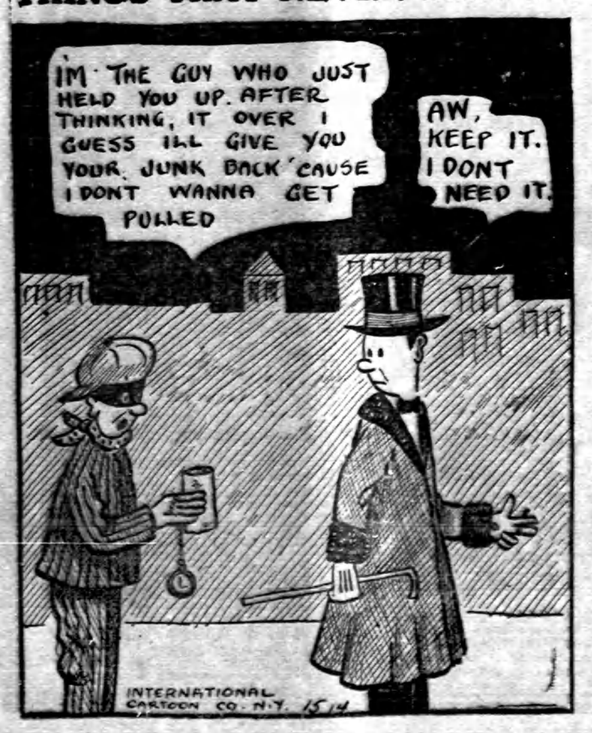

WOMEN!

read how thousands have been able to

GET NEW ENERGY

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Rundown, Nervous Women For Over 60 A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses *directly* for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should *delight* you! Telephone your druggist right now for a bottle.

...Clairol is to the hair!

And your hair is most important of all! For it's your hair that makes or mars your looks. Let's look at your hair now. Is it drab?—overbleached?—streaked?—flecked with grey? Certainly you know that Clairol's Modern* Method will correct these defects as nothing else can . . . shampooing, reconditioning and TINTING in one triple-action treatment without preliminary bleaching . . . adding natural-looking color and glamorous highlights . . . making a more youthful YOU. See your hairdresser or send this coupon NOW

Naturally . . . with

CLAIROL

Be sure to look for this mark of GENUINE Clairol on the bottle.

* The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied . . . a blend that only Clairol contains.

JOAN CLAIR, CLAIROL, Inc
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.

Name_____
Address_____
City_____ State_____
My Beautician

"DRAUGO" AGENTŲ, BENDRADARBIŲ, CHICAGOS IR KITŲ KOLONIJŲ BIZNIERIŲ LINKSMAS PIKNIKAS

Įvyks SEKMAD., RUGS.-SEPT. 17, 1939, SUNSET PARK - Vartai Atsidaro 12 v. a. m. - Šokiams Gros "Toppers" Orchestra.

BROLIS VLADAS CIBULSKIS M.I.C. Westsidietis įgamtis "Draugo" ir "Kristaus Karaliaus Laivo" agentas. Jis yra plačiai žinomas visose Chicagos lietuvių kolonijose. Dabar daug darbuojasi surengime "Draugo" raporterių pikniko "Vilniaus Kalneliuose".

SVEČIAS

KUN. K. MATULAITIS, M. I. C., Londono lietuvių klebonas, chicagiečiams gerai žinomas, "Draugo" bendradarbis, piknike "Vilniaus Kalneliuose", pasakys kalbą apie naujausius pasaulio įvykius.

KUN. H. J. VAIČUNAS, Šv. Antano parap., Cicero klebonas, "Draugo" Bendrovės ilgametis direktorius, katalikiškos spaudos p'atintojas ir "Daugo" raporterių, bendradarbių Dvasios Vadas, pasakys "Vilniaus Kalneliuose" įdomią kalbą.

PEOPLES FURNITURE KOMPANIJOS DIREKTORIAI, ilgamečiai "Draugo" rėmėjai ir bendradarbiai. Daug dovanų suteikia "Draugo" piknikams.

J. BUDRIKAS, stambus Chicagos biznierius ir ilgamtis "Draugo" rėmėjas ir bendradarbis atsilangys į Draugo Raporterių pikniką.

STANISLOVAS STANIULIS, Marquetee Parko agentas. Jis kartu su savo šeima darbuojasi "Daugo" reikalais.

ADV. J. BORDEN-BAGDŽIUNAS, 2201 W. Cermak Rd., ilgametis "Drugo" bendradarbis ir rėmėjas sveikins reporterius.

MYKOLAS MISIŪNAS, "Daugo" agentas Roseland. Jisai nuo senai toje kolonijoje darbuojasi katalikiškos spaudos reikalais.

ŠAKAR-MAKAR Choras, po vadovyste Elenos Bružienės, padainuos daug skambių dainelių.

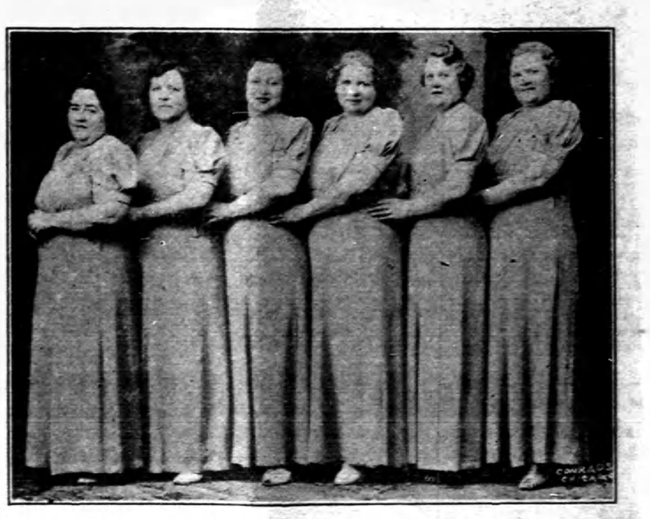

ŠURUM-BURUM SESUTĖS, po vadovyste Ant. Grigonienės "Draugo" piknike linksmins visus dalyvius.

GENOVAITĖ BRAZAITYTĖ IR EDUARDAS OKSAS, pasižymėję šokėjai, smagiai pašoks "Vilniaus Kalneliuose."

KALISTAS TURSKIS 1639 S. Hermitage Ave. naujas "Draugo" agentas ant Town of Lake. Šioji kolonija yra didelė ir plati dirva noliam agentui. Naujasis agentas, K. Turskis yra pasiryžęs visas šios kolonijos lietuvius aplankyti ir visiems užrašyti "Draugą" ir "Kristaus Karaliaus Laivą."

DR. P. ATKOČIUNAS, Dantistas, "Draugo" senas pažįstamas ir bendradabis, turi ofisus Cicero ir Bridgeporte.

M. JOVARAUSKAS IR J. BERTULIS, Lietuvių Roosevelt Fmiture Co. savininkai, 2310 W. Roosevelt Rd, linki "Draugo" rapor.erių piknikui geiausių pasekmių.

JOSEPH ARLAUSKAS, pasižymėjęs Cicero biznierius, yra kriaučių šapos bosas, praeitais metais aplankęs su šeima Lietuvą. "Draugo" bendradarbių piknike praneš įdomių žinių.

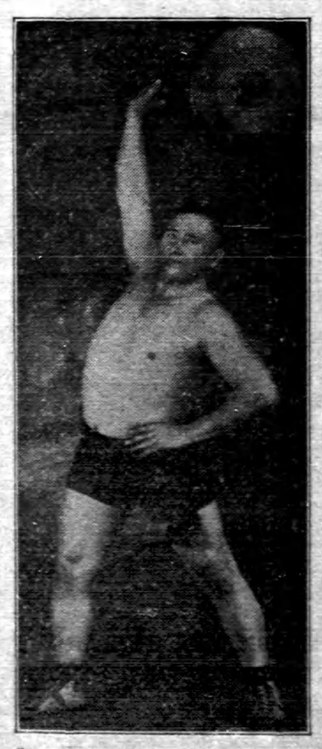

ŠIS DRUTUOIS bus "Draugo" agentų piknike parodys daug stebėtinų triksų. Ten bus ir daugiau visokių prašmatnybių.

Skaitytojų Balsai.

Dėl Antaninos Nausėdienės Užsipuolimo

Buvau nusistačius nieko neatsakyti į Antaninos Nausėdienės be jokio pagrindo užsipuolimą ant manęs "Draugo" num. 199. Tačiau senas lietuvių priežodis: "Tylėjimas — ženklas sutikimo" verčia mane atsakyti pastaraisiais laikais besiblaškančiai į visas puses mano kaiminkai.

Pirmiausiai, A. Nausėdienė, matomai, neskaito "Draugo", nes, kaip anam posaky, kad žmogus girdėjo skambinant, bet nežino kurioj bažnyčioj. Taip ir A. Nausėdienė girdėjo kad "Drauge" tilpo korespondencija, bet nežino, kas buvo joj parašyta. Ir tikrai. Sakomoj korespondencijoj nei žodeliu nebuvau prisiminus A. Nausėdienę, nei 1-mą kuopą. Parašiau tik faktą, kad Bridgeporte susiorganizavo nauja Moterų Sąjungos kuopa ir kad aš tapau išrinkta jos pirmininke. Ir keisčiausia, kad kuopą suorganizavo dvi Bridgeporto veikėjos: Agota Janušauskienė ir Marcelė Rumšienė, o A. Nausėdienė, lyg aklas prie tvoros, kabinas prie manęs. A. Nausėdienės protavimu išeitų, kad kur tik bus suorganizuota nauja Moterų Sąjungos kuopa, būtinai turi atsirasti asmuo, kuris per spaudą išplūstų naujos kuopos pirmininkę ir grąsintų prie jo nesikabinti. Šitą puolimą A. Nausėdienę pateisina einančiais namas nuo namo gandais apie 1-mą kuopą. Jei aš imčiau už gryną pinigą visus gandus, kokie eina kad ir apie pačią A. Nausėdienę, reiktų atskiras laikraštis leisti. Bet pliotkus palieku pliotkininkėms.

A. Nausėdienė imasi autoriteto kvestijonuoti mano stovį Moterų Sąjungoj ryšium su persikėlimu iš 1-mos kuopos į 55-ją. Keltis iš vienos kuopos į kitą esant reikalui yra vienas dalykas ir apie tokias nares kalba konstitucija, o keltis iš vienos kuopos į kitą prieš savo norą, vien tik kad joj pasidaro nebepakenčiama yra kitas dalykas. Šita gerai žinojo ir centro valdyba. Kad A. Nausėdienė daugiau nesinervuotų dėl tų mano persikėlimo paliūdijimų, šiuo pranešu, kad iš 55 kuopos jau turėsiu paliūdijimą, nes persikėlimas bus kitoks, negu buvo iš 1 kuopos.

A. Nausėdienė visur mėgsta save vadinti Moterų Sąjungos motinėle. Prieš devynis metus, apleisdama 1 kuopą, joj palikau apie 90 narių. Šiandie belikę tik 16. Kur kiti desėtkai? Gera, matyt, sąjungos ir 1 kuopos "motinėlė", kad tokioj parapijoj, kaip Šv. Jurgio, kur yra puikiausių sąlygų augti 1 kuopai, tačiau ne tik kad neauga, bet bėga dar iš kuopos, tai yra nuo "motinėlės", ir tos narės, kurios buvo kitų pasidarbavimu įrašytos. Dėl narių šmeižtų Moterų Sąjungos seimas Shenandoah, Pa., buvo savo "motinėlę" net suspendavęs penkiems metams atimdamas teisę įeiti į bent kokią vadovaujamą sąjungoj vietą. Tik prieš porą metų seimas, Chicagoj iš pasigailėjimo suspensą nuėmė ir A. Nausėdienė, matomai, vėl kasa sau tą pačią duobę. Gėda ir minėt, kad dėl tos pačios sągos "motinėlės" ir tokia kilni draugija, kaip Akad. Rėmėjų Dr-ja, bedievių spaudoj buvo biauriausiai apšmeišta, o seselių vienuolynas pavadintas tokiu baisiu vardu, kokio nedrįstu savo rašte sakyti.

Daug sykių mane A. Nausėdienė per spaudą kandžiojo. Tylėjau ir nieko nesakiau. Šis mano atsakymas yra pirmas ir paskutinis. Aš ne mažas vaikas, kad kitus iš pasalų gnaibyčiau ir koliočiausi per spaudą.

Rožė Mazeliauskienė

"Vargas tai sielai, kuri nuo Dievo atsiskyrus, dar tikisi šiame pasauly rasti ką nors geresnio už Jį. Ne, tada jau gali žiūrėti į priekį ir užpakalį; į dešinę ir kairę, aukštyn ir žemyn, o visur girdėsi tuos pačius žodžius: visur vargas be Dievo".

(Šv. Augustinas).

MARIJONŲ ŪKYJE RENGIAMOJ PARODOJ BUS KO PAMATYTI

Vakar į Chicagą atvykus Tėvų Marijonų ūkio užvaizdai — broliui Tadui, daug kas sužinota. Girdi, rengiamoji gyvulių, paukščių ir valgomųjų produktų paroda bus tikrai įspūdinga, nes prie jos prisirengimo dedasi ne vien vietiniai, bet ir iš apylinkės lietuviai ir net svetimtaučiai farmeriai. Visi rūpinasi, kad skaitlingai suvažiavusius svečius supažindinti su Amerikos ūkininkų produkcija.

Brolis Tadas pranešė, kad Simonas Kvietkus dirba dieną ir naktį, kad Chicagos lietuviams parodyti tokių dalykų, kokių jiems dar neteko matyti. Ir aš tikiu, nes p-no Kvietkaus pastangos jau nemažai žinomos, ir jisai neužvils ir šioje rengiamoje parodoje.

Bet, reikia pasakyti, kad ir Chicago su savo apylinkėmis susi.domaus ir kuo skaitlingiausiai suvažiuos.

Važiuoti į Tėvų Marijonų ūkį labai lengva. Galima važiuoti Cermak Road No. 54 apie šešiolika mailių ik privažiuosite State Road No. 55. Pasukti po kairei, tiesiog apie penkias mailes iki Marijonų ūkio. Kitas kelias galima važiuoti per 26th Street į Ogden Ave. tiesiai iki Joliet Road, pasukti po kairei ir važiuoti apie penkias mailes per tiltą ir tuojau podešinei 55th Street tiesiai apie dvylika mailių iki privažiuosite State Road No. 55, po kairei apie vieną mailę ir viršminėta vieta. Taigi, kelionė iš visur neilga ir nevarginanti, lengva pasiekti.

Taip pat bus galima važiuoti ir traukiniais iki West Hinsdale, kur atvažiuos vietos trokas ir nuves į Marijonų ūkį. Laikas traukiniais bus paskelbtas šeštadienio numery. Pasinaudokit!

Chicagos kolonijų Marijonų rėmėjai, kurie einate į talką, maloničkite būti pasirengę ir rugsėjo 17 d. atvykę, užimkite savo pasižadėtus darbus.

K.

Trokas Į Marijonų Ūkį

BRIDGEPORT. — Šios kolonijos lietuviai susijdomavo Marijonų ūkyje rengiama lietuvių ūkininkų paroda sekm., rugsėjo 17 d. Norinčių važiuoti atsirado daug. Todėl paimtas trokas, kurs išeis nuo Gudų krautuvės, 901 W. 33 St., 8:30 val. ryto. Norintieji vykti užsisakykite vietas iš anksto ir būkite laiku prie troko.

Komisija

Pavykęs Rėmėjų Vakaras

BRIDGEPORT. — Šv. Pranciškaus seserų naudai rengtas vakaras pas Agniešką Smagurienę pavyko. Pelno liko $67.

Tik vieną savaitę turėjolaiko pasidarbuoti mūsų kolonijos veikėjos: A. Smagurienė, Sebelskienė, M. Ambotienė. Greit sukvietė gerus draugus ir drauges palošti "bunco". Suaukota gražių dovanų. Po lošimo susirinkusieji dar pavaišinti kugeliu.

Prie vakaro daug prisidėjo A. Smagurienės sūnūs ir dukrelė J. Strumelienė. Ačiū jiems.

Didžiausią auką suteikė vienas geraširdis Pranciškus Jasas. Jis aukojo pusbačkį alaus ir pats atėjęs su savo draugais daug prisidėjo piniginiškai. Komisija jam yra dėkinga. Daug taip pat prisidėjo Keistučio "spulkos" pirm. Tamas Janulis su žmona, Antanas Phillips, laidotuvių direktorius, A. Puleikis, J. Mazeliauskas, Ambotienės sūnus su draugais biznieriais, Milkintas ir kiti.

Visiems komisija yra labai dėkinga.

Šis pelnas seselėms Pranciškietėms bus įteiktas 17 d. rugsėjo per rėmėjų seimą.

Korespondentė

Graži Lietuvių Diena Pasaulinėj Parodoj

Išaušo rytas rugs. 10. Iškilusę šv. Mišias Atsimainymo V. J. bažnyčioj, kur klebonu yra kun. J. Balkūnas, (Mišias šv. laikė marijonas kun. J. Dambrauskas), nuvykom į Pasaulinę Parodą. Tuoj pastebėjom minias vien lietuvių. Kur tik pasisukai visur girdėjai vien lietuvių kalbą. Šiandien Lietuvos vardas parodoj aukštai iškeltas. Minios žmonių suplaukė iš visos Amerikos ir Kanados.

Lietuvių Diena Pasaulinėj Parodoj prasideda.

Pirmiausiai maršas, muzika, rankų plojimai.

Gieda milžiniškas choras, vedamas J. Žilevičiaus, pirmiausiai Amerikos ir Lietuvos himnus. Po jų seka dainos: "Jaunimo giesmė", 'Ant tėvelio dvaro', "Statysiu tiltaitį", "Pasisėjau žalią rūtą".

Seka kalbos, skaitomos telegramos. Seka lietuviški šokiai ant estrados. Lietuviškai apsirengęs jaunimas gražiai pasirodė. Vėl dainos.

Milžiniškoje žmonių minioje man teko matyt šiuos veikėjus ir su kitais į pažintį sueiti: prof. K. Pakštą, A. ir C. Balandus ir E. Ažuką iš Waterbury, Conn., kun. I. Kelmelį iš Newark, N. J., kun. J. Mačiulionį, MIC., ir jo brolį kun. Pijų, V. Matusevičių iš Brooklyn, kun. J. Aleksiūną, kun. Ig. Valančiūną, kun. J. J. Čepukaitį iš Philadelphia, Pa., kun. H. Railą, Pavasarininkių mergaičių dvasios vadą iš Lietuvos, kun. B. F. Gauronską ir kun. J. Bogužą iš Waterbury, Conn., V. Valantiejienę, dr. E. Žukauską iš Brooklyn, N. Y., dr. A. Rakauską, A. Giedraitį, kun. J. J. Simonaitį, kun. J. J. Valantiejų, kun. H. Pakalnį, kun. J. Šeštoką, pralotą M. Krušą, kun. P. Jurą, A. J. Aleksį, A. Pocių, J. Balsį, Brundzą, Čižauską, Mondeiką, Dulkę, N. Kulį, Skruodenienę, A. Poškaitę, J. Pranskietį, S. Šimulį, L. Šimutį, pralotą Ambotą, pralotą B. Maciejauską, kun. J. Kintą, kun. B. Liubauską, prof. kun. J. Vaitkevičių.

Kotryna Simonaitis

Kas tau nemalonu — ir kitam to nedaryk.

PAIN IN BACK

MADE HER MISERABLE

Read How She Found Blessed Relief

Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlins Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

HAMLINS WIZARD OIL LINIMENT
For MUSCULAR ACHES and PAINS RHEUMATIC PAIN—LUMBAGO

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. † A.

GABRIELIUS GIRDŽIUNAS

Mirė rugs. 14 d., 1939, 5:00 val. ryto, sulaukęs 60 m. amž.

Velionis gimęs Lietuvoj, bet ilgus metus gyveno Chicagoj ir atsižymėjo remimu gerų darbų.

Paliko dideliame nuliūdime: daug giminių, draugų ir gerų pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lachavičiaus koplyčioje, 2314 West 23rd Place.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 18 d., 1939.

Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Aušros Vartų parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Giminės ir pažįstami.**

Laid. direktoriai Lachavičius ir Sūnai, tel. Canal 2515.

A. † A.

DARATA VOLBEKAITĖ

mirė Rugs. 12, 1939, 4:00 val. ryte, sulaukus 52 metų amž.

Gimus Lietuvoje — Raseinių apskr., Girkalnių parap., Mitvių kaime, Amerikoje išgyveno 27 metus.

Paliko dideliame nuliūdime seserį Eleną Kerutienę, švogerį Joną, sesers vaikus: Edvardą ir Herbert; dvi pusseseris Eleną Labakačinskienę ir Antaniną Gaividienę; 3 pusbrolius: Juozapą Stulginską, Joną ir Vladą Chappą ir kitas gimines. Lietuvoje 2 seseris: Oną Cekavičienę ir Katariną Volbekaitę.

Kūnas pašarvotas Lachavičiaus koplyčioje, 44 E. 108th, st. Laidotuvės įvyks šeštadienį, Rugs. 16 d., Roseland, iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Seserys, Sesers Vaikai, Pusseserys, Pusbroliai ir Giminės.**

Laidotuvių Direktorius Lachawich ir Sūnai, Tel. CANal 2515.

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGIČIŲ

Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Goveramest priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus **3½%**

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skyriuje Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus	6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus	4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

ONA BAJORIENĖ

(yo tėvais Liežutė)

Mirė Rugs. 14 d., 1939, 10:30 A. M. sulaukus pusės amž.

Gimus Lietuvoje, Tauragės Apskr., Gaurės parap., Balandžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Antaną, sūnų Stanislovą, dukterį Sofiją, pusbrolius ir jų šeimas, Vincentą ir Juozą Eičius, puseserį Magdę Baldikauskienę, kitas gimines Chicagoje ir Grand Rapids ir daug kitų pažystamų.

Kūnas pašarvotas 5833 So. Albany Ave. Chicago, Ill.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, Rugs. 18 d., 1939 m. Iš namų 8 val. ryto bus atlydėta į Gimimo Švenčiausios Panelės parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:
Vyras, Sūnus, Duktė, Pusbroliai ir kitos Giminės.

Laidotuvių Direktorius I. J. Tel. YARds 0781.

JULIA ZALOMSKIS

mirė Rugs. 14 d., 1939, 5 val. ryto sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Pennsylvanijos valstybėje, Amerikoje.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Joną, du vaikus Jernette ir Joną, keturias seseris, tris brolius, švogerius ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas Lachavičiaus koplyčioje, 2314 West 23rd Place.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, Rugs. 18 d., 1939 m. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:
Vyras, Vaikai, Seserys, Broliai, Švogeriai.

Laidotuvių Direktorius Lachawich ir Sūnai, Tel. CANal 2515.

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

MYKOLAS KAVALIUNAS

Jau sukako vieni metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą brolį Mykolą Kavaliuną.

Netekome savo mylimo rugsėjo 17 d., 1938 m.

Nors laikas tęsiasi, mes jo niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną atilsį.

Mes, atmindami tą jo liūdną prasišalinimą iš mūsų tarpo, užprašome gedulingas šv. Mišias už jo sielą rugs. 16 d. Šv. Juozapo par. bažnyčioje, 8:00 val. ryto.

Kviečiame visus gimines ir draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose.

Nuliūdę: **brolis Jurgis, seserys: Magdalena Kavaliunaitė ir Ona Barisienė, švogeris Petras, pusbrolis Juozapas Gotautas ir giminės.**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS

Skaitlingas Ir Entuziastiškas Parapijinių Chorų Sąjungos Seimas

Padaryta Visa Eilė Svarbių Nutarimų, Tarp Kurių Itin Svarbus – Sąjungon Priimti Ir Katalikiškų Organizacijų Chorus

Chicagc L. Vyuių Choras — Sąjungos Narys

Rugsėjo 11 d., Maspeth, N. Y., parapijoje įvyko Parapijinių Chorų Sąjungos antrasis seimas.

Pirmame posėdyje išrinkta seimo valdyba: pirm. muz. A. Aleksis, Waterbury, Conn., vice pirm. Ona Lukoševičiūtė, Worcester, Mass., sekr. Jadvyga Stulginskaitė, Waterbury, Conn. Mandatų komisijon pakviesta: stud. Norbertas Aleksis, Waterbury, Conn., Antanina Poškaitė, Chicago, Ill. Rezoliucijų komisija sudaryta iš: komp. A. Pociaus, Chicago, J. Kasparo, Harrison, Vinco Rėkaus, Chicago, red. A. Kneižio, Boston ir Tamošiūtės.

Šv. Mišias seimo dalyviams laikė prelatas Krušas, o pamokslą pasakė kun. J. Simonaitis iš Elizabeth, N. J. Per šv. Mišias giedojo vargonininkų choras ir solo "Panis Angelicus" A. Vasiliauskas.

Taip pat pirmame posėdyje padaryti įvairūs pranešimai.

Popiet Maspeth parapijos salėje įvyko bendri pietūs, kurių metu kalbėjo Federacijos pirm. dr. Rakauskas, sek. L. Šimutis, red. M. Zujus, dvasios vadas kun. Juras. Bepietaujant atvyko prof. K. Pakštas ir savo gražioje sveikinimo kalboje iškėlė drąsių ir entuziastiškų minčių. L. Šimutis savo kalboje pasiūlė kas penki metai surengti parašias Lietuvių Dainų šventes. Tą mintį visi džiaugsmingai pakartojo ir priėmė.

Popietiniame posėdyje dalyvavo prof. K. Pakštas ir patiekė turiningą paskaitą tema: "Muzikos kultūrinis vaidmuo tautos gyvenime". Paskaitoje iškeltas mintis patiekšme vėliau.

Šiame posėdyje priimtas reikšmingas nutarimas, kad sąjungon galima priimti ne tik parapijų chorus, bet ir kitų katalikiškų organizacijų chorus. Tuoj priėmus šį nutarimą, į sąjungą įstojo Chicagos Vyčių choras, kurį atstovavo Stasys Šimulis, A. Poškaitė ir J. Dovidonytė.

Seime priimta daug reikšmingų rezoliucijų sąjungos plėtimui, "Muzikos Žinių" rėmimui, jaunųjų choristų reikalu, sąjungos ženklelių įsigijimu, Lietuvių Paviljono Pasaulinėje parodoje išlaikymu ir kitais klausimais.

Naujon A. L. R. K. Chorų Sąjungos Centro valdybon išrinkti šie: pirmininku Juozas Žemaitis, Worcester, Mass., Izabelė Vaišvilytė, Cicero, Ill., sekr. Konstancija Skalandžiūnienė (Skelly), Chicago, Ill., iždininku J. Kasparas, Harrison, N. J.

Seimas prašo, kad dvasios vadu būtų skiriamas kun. Paulonis, Brooklyn, N. Y.

Ateinančio seimo vieta numatoma Hartford, Conn.

Seimas buvo labai gausus ir praėjo gyvai, rimtai. **A. S.**

Raporteriams Po Sūrį

Vincas Kūbaitis su žmona Ona, Vilniaus Kalnelių užvaizdos, visados linksmai priima svečius, o katalikiškų laikraščių raporteriams dar žada suteikti dovanų — po sūrį.

Kubaičius pasiekė linksma žinia, kad jų anūkas, 6 metų Bill Zelenakas, 842 Lenox, Waukegan, Ill., "Draugo" jubiliejiniam piknike, rugsėjo 4 d., laimėjo prie serijų tikietų pirmą dovaną — naujausios mados parlor setą, imtą iš Progress Furniture Co.

Bill Zelenakas lanko Šv. Baltramiejaus lietuvių parapijos mokyklą.

"Draugo" raporterių ir bendradarbių piknike bus su savo mamyte ir pats pakalbės apie savo giliukį.

Vilniaus Kalneliai rugsėjo 17 d. turės daug svečių iš visos Chicagos ir apylinkių. Suvažiuos visi katalikiškos spaudos rėmėjai, profesijonalai, stambūs biznieriai ir visų katalikiškų laikraščių bendradarbiai.

Svečiams piknikieriams bus surengtos vaišės. Bus dainuojama tautinės dainos, sakomos patrijotiškos kalbos. Giliukingus laukia gražios dovanos. **Rap.**

Pasisvečiuota Pas Art. J. Kudirką

BRIGHTON PARK. — Rugsėjo 13 d. pas Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos vargoninininką art. J. Kudirką buvo susirinkęs būrys muzikalaus jaunimo. Progą tam davė praeitą savaitę buvę Nekalto Prasidėjimo P. Šv. bažnyčioje atlaidai, kuriuos baigiant, paskutinį vakarą, buvo suvažiavę svečių padėt chorui giedoti mišparus. Susirinkusieji malonaus šeimininko art. J. Kudirkos, padedant namų šeimininkei O. Piežienei, vaišinami daug kalbėjo apie chorų ir jų veikimą. Užėjus kalbai apie Lietuvą ir bukštaujant dėl gandų, kad lenkai gali pro Lietuvą užpulti Rytprūsius, nuo ko pirmiausia nukentėtų Suvalkija, pasirodė, kad art. J. Kudirka yra ne taip jau tolimas giminietis dr. V. Kudirkos, autorio Lietuvos himno (J. Kudirkos ir V. Kudirkos tėvai buvo pusbroliai). Kudirkų Suvalkijoj, pasak J. Kudirkos, yra daug ir gan žymių. Esą, liaudyje net susidaręs toks posakis: "Nėr tiek sūry trupinių, kiek Kudirkos giminių". **Buvęs**

Išvažiavo Į Seimą

Rugsėjo 17 d. Pittsburgh, Pa., Šv. Pranciškaus vienuolyno salėj, įvyks metinis to vienuolyno rėmėjų seimas, kuriame ir Chicago rėmėjų skyriai. Rožė Mazeliauskienė jau išvažiavo į seimą vakar, o kitos delegatės iš Town of Lake išvažiuos rytoj. Laimingos kelionės. **Rap.**

Suklysti lengva, bet iš klaidų išbristi sunku. Todėl, kol yra vaikščiojama tikėjimo šviesoje ir kol einama tikraisiais doros keliais, tą šviesą ir tuos kelius reikia branginti ir saugoti.

(Kun. J. Stankevičius)

Redakcijos Laiškai Bendradarbiams

O. Yurgutis (Detroit, Mich) Pluoštą raštų gavom. Ačiū. Korespondencijas dedame, gi kitus skaitysime ir kurie tiks — sunaudosime. Prašome ir toliau rašyti.

Dangelis geria "į sveikatą", kol prageria savo sveikatą.

New York turi 1,900,375 telefonus, kurie aptarnaujami 543 cantralinių.

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą
PAMOKSLŲ
400 puslapių knygą.
Kaina $1.75
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley, Ave.
Chicago, Ill.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS
Incorporated
Tel. Prospect 0745-0746
Wholesale Only
5931-33 So. Ashland Ave.
Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.
Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

Standard Club
Švelni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą
TIK $1.00 PT. 4-5 Kvortos... $1.60
Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ
15c. DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

Charles Yushis
CARPENTER
— ir —
CONTRACTOR
2223 West 23rd Pl.
Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingeliais. Deda stogus. Turi 35 metus patyrimo.
Tel. CANal 7514
CHICAGO, ILL.

TURTAS VIRŠ ----- $3,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00
Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748–50 W. 47th St. Phone Yards 5069

WEST SIDE HALL
Buv. Meldažiaus Svetainė
Dabar renduojame šokiams, baliams ir bankietams
R. S. GIRČIUS
2244 W. 23rd Pl.
Tel. SEEly 9083

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiams parengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų kitūbams duodame dykai. Kreipkitės.
SULLY'S SVETAINĖ
4400 So. Washtenaw Ave.
Tel. LAFayette 5954
Jonas Zepaltas, savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.
GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION
4425 South Fairfield Ave.
Lafayette 8248

CLASSIFIED

REIKALINGAS DARBININKAS
Reikalingas darbininkas ant ūkės, nereikia patyrimo, užmokestis geras, dėl daugiau informacijų kreipkitės šiuo adresu:
1314 So. Cicero, Ave.
Cicero, Illinois

REIKALINGA MERGINA
Reikalinga mergina namų darbui. Motinos pagelbai. Nebus skalbimų, ir virimo. Nakvynė ant vietos. Alga $8 į savaitę.
Šaukite CAPitol 2340

REIKALINGA MERGINA
REIKALINGA mergina nuolatiniam namų darbui. Paprastus valgius pagaminti, skalbimas; 2 vaikučiai; pasiilikti vakarais; kambarys su kita. Atsišaukite: BEVerly 8633.

REIKALINGOS DARBININKĖS
PATYRUSIOS Moterys sortuoti skudurus. Nuolatinis darbas. Geras atlyginimas. Atsišaukite: 1801 No. Leavitt St. Telefonas BRUnswick 2811

PARDAVIMUI RAKANDAI
Iš priežasties ligos, parduodame 6 kambarių gražius rakandus. Matykite iki 6 valandos vakaro. 7036 So. Artesian Avenue, antras aukštas.

PARDAVIMUI NAMAS
Bizniavas namas — štoras ir fletas pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI NAMAS
PARDUOSIU pigiai už cash, medinį namą. Pečiais apšildomas, kieto medžio aptaisymai ir grindys. 2 6 kambarių fletai ir 1 4 kambarių fletas. Geras investmentas. Matykite savininką po num. 6714 So. Green St.

REIKALINGA MERGINA
REIKALINGA mergina nuolatiniam namų darbui. Atsišaukite penktadienį 6 val. vak. arba šeštadienį visą dieną.
Telefonas CRAwford 5151

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

EINA "DRAUGO" REPORTERIAMS Į TALKĄ

POVILAS ŠALTIMIERAS, žinomas radio programų vedėjas, labai nudžiugo ir yra linksmas, kad "Draugo" raporteriai agentai ir bendradarbiai rengia pikniką Sekmadienį, Rugsėjo-Sept. 17 d., Sunset Parke. Linki, kad į tą parengimą suvažiuotų didelės žmonių minios, tiek, kiek ir į jo rengtą pikniką. P-nas Šaltimieras ir jo žmona Julia pasižadėjo "Draugo" raporterių piknikui padėti visokiais būdais. Jisai pagelbės piknike išpildyti programą.

Reikia priminti, kad p. Šaltimieras šauniai garsina "Draugo" raporterių pikniką per savo radio valandas.

Į 'Draugo' Raporterių Pikniką Kviečiami Visi

Nesupraskite kaidingai. Į "Draugo" agentų, raporterių, bendradarbių pikniką vyksta ne vien agentai, raporteriai, bendradarbiai ir biznieriai. Visai ne. Į tą pikniką yra kviečiami visi be jokio išėmimo — vyrai, moterys, vaikai, biznieriai profesionalai, darbininkai.

Visose Chicagos ir apylinkės kolonijose jau eina platūs prisirengimai vykti į tą pramogą.

West Sidėj yra ypatingas sujudimas. Yra daug biznierių, pasiryžusių vykti. Daug įvairių ex-kareivių sumobilizuota maršuoti. Mat, karo laikai, tai ex-kareiviai labai išsijudino ir jų ten bus daug ne vien iš West Sidės, bet ir iš visų kolonijų.

Dievo Apveizdos parapijoj eina didelis prisirengimas prie pikniko. Piknikierių organizatorium yra ex-kareivis Dominikas Vaičiūnas, 722 W. Cermak Rd.

Town of Lake "Draugo" raporterių pikniku rūpinasi šie biznieriai: Albertas Jacobs, savininkas didžiausias Gazolino Stoties, Laidotuvių Direktorius, I. Zolp, Juozas ir Uršulė Laurynai, J. Ežerskis ir Wm. Kareiva. P-nas Kareiva, 4644 So. Paulina st. yra sviesto, kiaušinių ir sūrio olselininkas, ex-kareivis, vienas uoliausių Dariaus-Girėno Posto veikėjų. Tai-gi ait Town of Lake organizuojasi didelės ir smarkios jėgos ir townoflakiečiai šauniai pasirodys. **Rap.**

Didelis Piknikas

Šis parengimas bus šių metų paskutinis katalikiškos spaudos piknikas.

Į minėto pikniko rengimo komisiją įeina agentai iš visų Chicagos lietuvių kolonijų.

Dievo Apveizdos parapijoj darbuojasi Petras Varakulis, Ciceroj — Vladas Šemetulskis, Brighton Parke — F. Gubista, West Pullmane — Karolis Raila, North Sidėj Kazimieras Šerpetys, Roselande — Mykolas Misiūnas, Melrose Parke — Jonas Žvirblis, West Side — Brolis Vladas Cibulskis, Marquette Parke — St. Staniulis, Bridgeporte — Pr. Gudas, Town of Lake — B. Samas, So. Chicago — K. Gaubis, Gary Ind. — J. Aukškalnis.

RAP.

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022
Pocahontas Mine Run (Screened), Tonas $7.25; Smulkesniųjų — Tonas $7.00; Petroleum Carbon Coke, perkant 5 ton. ar daugiau, Ton. $7.25. Sales Tax extra.